

VELKÉ NEBEZPEČÍ NA BLÍZKÉM VÝ- CHODĚ PRO ANGLII

Bolševici jsou u bran Indie, Persie a také Mesopotamie.

Washington, D. C., 1. února. — Ačkoliv Anglie popírá pravdivost zpráv, že má v úmyslu poslati silnou armádu k ochráně svých držav a zájmových sfér na Blízkém Východě, přece zdá se být pravděpodobné, že nezástane dostatejná k bolševickému nebezpečí v těchto oblastech. Co v zájmu ochrany svých držav vykoná, není určité známo, avšak sotva obmezí se na poskytnutí pomoci armádám Gruzínské a Azerbajdžánu, jimž hrozí od rudých armád nebezpečí bezprostřední.

Nebezpečí na Blízkém Východě převalilo se na sklonku minulého roku. Situace v létě byla se stanoviska Anglie a ostatních spojených krajů nadějná, neboť Denikinovy armády na jih Ruska pronikly až za Orul, kterážto města náležá za 175 mil na jih od Moskvy. Denikinova jízda zdála se být na nezadržitelném postupu a mluvilo se dokonce o možnosti živelného povstání sedlácká a jistě části dělníků proti sovětskému režimu. Na severozápadní frontě Judenič postupoval směrem k Petrohradu a Kolčak reorganizoval svoje vojska k zastavení rudé vlny, ženoucí se směrem východním. Vnitřní situace sovětského Ruska byla špatná se stanoviska bolševiků a bylo téměř denně oznamováno nové povstání.

Denikinovy armády odřídily bolševiky od Donecké uhelné pánve a zásobáren potravin v Ukrajině. Továrny v sovětském Rusku bylo nutno uzavřítí následkem nedostatku uhlí. Velké množství dělnicva ocitlo se na zahále. Lenin a Trocký ale tuto armádu ne zamýšlejí nenechat zahálet, nýbrž zverbovali všechny tělesně schopné dělníky do rudé armády. Tato sesílená armáda pak podarilo se zachrániti sovětskou situaci.

Denikin je zdrcen. Kolčakova vojska patří minulosti a Judenič je generálem bez armády. Bolševické armády ve čtyřech měsících zdrtily odpor svých nepřátel a ojetly se u Černého moře a na Kavkaze, takže u bran Persie a Afganistanu. Během sedmi měsíců Kolčakova vojska ustoupila 1.700 mil, což byla by vzdálenost z New Yorku do Salt Lake City. Bolševické armády v sedmi měsících znovu získaly asi 3.000.000 čtverečních mil území, což rovná se rozloze Spojených Států. Z bývalé carské říše jenom Polsko, část Ukrajiny, část Kavkazu a nejvýchodnější část Sibíře, vedle malých států v Pobaltí, zůstávají v moci odpůrců bolševismu.

Lenin je dosud silný a vojenská odborníci spojenci očekávají, že pokračování bude v záboru. Polsko má za to, že útok namířený bude proti němu, mnozí však soudí, že bude to Anglie, která pocítí přístí úder bolševických armád. V Anglii spatřují ruští bolševici příznak světového kapitalismu, který hodlají zdrtit. Jiní soudí, že úder namířený bude proti Rumunsku, a by dočleno bylo spojením s Bulharskem, kde bolševictví přý nabývá pády, a s Uberskem, kde bolševictví jenom před nedávem bylo sesazeno z prestolu. Na Blízkém Východě však bolševičtí kynou největší naději a tak možno očekávat, že zde zasadí přístí svoji ránu.

Hospodářský zmatek v Evropě vzrůstá

New York, N. Y., 30. ledna. — Peněžní trh zaznamenal večera další pokles kursu téměř všech evropských peněz a dokonce i japonských, které až dosud udržovaly si pevnou cenu. Anglická libra šterlingů poklesla na \$3.49, což je nejníže od zahájení války. Francouzské a belgické franky a také líry jsou kvotovány asi 5.18 centu. Německá marka byla kvotována 1.27 centu, což je o něco výše než předevčírem. Příčinou tohoto poklesu je velké nahromadění dluhů Evropy a nákup dollarů Francií a Belgií prostřednictvím Anglie. Ná sledkem toho povstala v Evropě velká potřeba po dollarech a ty stoupily v ceně. Finanční posice Evropy je tak špatná, že musí co nejdříve něco být učiněno v záboru nápravy, nemá-li nastat tam hospodářský zmatek.

Obchod s Ruskem byl již zahájen

Londýn, 30. ledna. — Obchod s Ruskem byl již zahájen a přijato bylo již tolik objednávek, že zřejmě silná flotila obchodního loďstva bude na dlouhou dobu zaměstnána dopravou objednaného zboží, jakmile ledu v zamrzlých přístavištích povolí. Konsulární úřady nyní oznamují, že velké množství Skandinávů, zvláště Švédů, vstupuje nyní do Ruska. Jini konají konference se zástupci různých kooperativních společností a úředníky sovětského Ruska, kteří nacházejí se v neutrálních zemích. Rozsáhlé přípravy k obnovení mezinárodního obchodu konají se v Petrohradu a v Moskvě. Úřední zprávy naznačují, že sovětská vláda nyní, kdy zdolala vojenský odpor, počíná si velice opatrně, aby eizím hospodářským vlivům nepodařilo se docílití toho, co nebyl s to vykonati vojenský odpor, to jest, zničití sovětskou formu vlády.

Princ Otto má být maďarským králem

Bern, 30. ledna. — Princ Otto, nejstarší syn bývalého rakousko-uherského císaře Karla, může se státi králem maďarským, neboť většina monarchistů je pro něho, dle zpráv z Budapešti došlých. — Zprávy tyto současně potvrzují, že monarchisté docílili rozhodného vítězství při volbách v neděli a v pondělí.

Vymáhání prohibi- ce bude nákladné

Washington, D. C., 30. ledna. — Více jak 1.500 federálních zřízeneců a nákladů v obnosu \$2.000.000 bude třeba k vymáhání prohibice od nynější doby až do 1. července, dle náhledu prohibičního komisaře Johna F. Kramera, který právě dokončil organizaci svojí úřadovny. Bude jmenovitě pátráno po pokoutných výrobcích alkoholu. — Kramer spoléhá se, že obyvatelstvo Spojených Států svou spoluprací pomůže úřadovně řádně vykonávatí tento úkol.

Chicagští boháčci ne- chtí maďarský trůn

Chicago, Ill., 1. února. — Zpráva, že Ubersko rádo by nabídlí maďarský trůn kterémukoliv americkému finančníku, nejraději ně kterému z Chicaga, nevyvolala mezi zdejšími millionáři žádnou velkou pozornost. Pokud bylo možno zjistiti, žádný z nich nejvíe chuťi zasednouti na trůn Maďarie. Novinářský korespondent, který učinil dotazy u celé řady nejznámějších finančníků, zjistil, že žádný z nich nechtěl by měnití svůj občanský domov americký za královský palác v Budapešti.

Obyvatelstvo Sibíře nenávidí Američany

Los Angeles, Cal., 1. února. — Pracovník Amerického červeného kříže, který v minulých dnech vrátil se ze Sibíře, sděluje, že kurs Američanů v Sibíři povážlivě poklesl a že není jedině vrstvy obyvatelstva, že přátelsky k Američanům by se chovala. Není žádné přátelství projevováno ani vůči pracovníkům Červeného kříže, kteří tak mnoho obyvatelstvu prospěli ve dnech těžké zoukky. — "Nemáme zcela žádných přátel v Sibíři", pravil, "a denně jasněji je nám naznačováno, že nejme tam žádoucími. Bolševici, menševici, Kolčakovi stoupenec, Čechoslováci a Japonci se táží, proč vlastně Američané přišli do Sibíře. Menševici obviňují Američany, že přišli do Sibíře jenom podporovatí reakci, kterou spatřovali v snahách Kolčakových od samotného počátku. Mají za to, že Američané Kolčaka udrželi při vesle. Nebýtí Američanů, Kolčak mohl býtí dávno svržen a situace mohla se pro umírněné živly ruské utvářeti příznivěji. Japonci jsou ale stejné nenáviděni jako Američané a Busovci shodují se v náhledu, že nepříteli do Sibíře za žádným jiným zájmem než svým vlastním. Společenská politika v Sibíři rozhodně zkrachovala, dle náhledu tohoto Američana.

SOUTH OMAHA

Drobné zprávy z českých kruhů

— Mladý kraan p. Frank J. Pavlas, dobře známý člen Katolického Sokola, jenž jako dílovedonec zaměstnán byl u Medlar Printing Co. v Omaze, operován byl v pondělí, dne 19. ledna, na zánět slepého střeva. Operace se zdařila a zotavuje se nyní tak rychle, že doufá se již přístí neděli navrátiti do svého domova, k radostí své manželky a dvou dítek.

— Krajan p. Otto Smolík koupil na Devatenácté a H ulicích moderní rezidence o pěti světlících vedle obydli p. Franka Klabeňose. Pan Jos. E. Štěra ml. zakoupil na Dvacáté osmé a F ulicích rezidence o 5 světlících. Záléžitosti koupě vyřizuje p. J. T. Tetiva.

— Schůze místní odbočky Českého Národního Sdružení, jež konala se v pátek večer v Národní síni, byla čestně navštívena jak zástupci spolků, tak i jednotlivci, z nichž většina zapravila poplatky na tento rok. Po vyřizování všech běžných záležitostí bylo usneseno, aby místní odbočka nadále pokračovala ve své činnosti. Bylo usneseno apelovatí na všechny spolky, aby svoje zástupce do organizace této vyslali. Zároveň všichni krajané a krajaníky budou vyzváni, aby členy odbočky se stali a na její záležitosti práci se podíleli.

— Sbor Českomoravských Bratří na Dvacáté první a Q ulicích má služby Boží v neděli v 2:30 hod. odpoledne. Nedělní Škola v 11 hod. dopoledne. Každý je srdečně zván.

— Manželka p. Franka Rodhanzla, bydlícího na Osmdácté a Q ulicích, upoutána byla na lůžko vážnou chorobou. Choroba tato se dostavila ve chvíli, kdy chystala se odjetí do staré vlasti. Měla se vypraviti na cestu dne 2. února. Přejeme jí ze srdce brzkého pozdravení.

— Krajan p. Václav Dibelka prodal grocerní obchod, který vlastnil v Avery, Neb., a odstěhoval se s rodinou svou na farmu nedaleko North Platte, Neb. Hodlá se nyní věnovatí úplně farmaření. Přejeme mu v tomto povolání zplna srdce mnoho zdaru.

— Rodina pana Josefa Hrbeta, bydlícího v číste 6910 jižní Čtyřicáté čtvrti ulice, byla obdarována ve čtvrtek večer dvojčátky, dvěčletky, která se mají náležitě k světu. Všechno je zdravo. Gratulujeme!

— V neděli ráno o 4. hodině zemřela ve věku 54 roky paní Kateřina Šperlová, bydlící v svého syna, p. Josefa Šperla, Dvacátá první a Q ulice. Narodila se v Pelehnách, kraj Plzeň, v Čechách, a v Americe dlela dvanalet let. Zanechává v manželza A. Šperla, čtyři deery, Annu Polnarovou, Barbaru Dostalovou, Kateřinu Warmelienovou a Martu Šperlovou, a čtyři aktí a po divadle účinkovala kapela p. A. Pecharova, která pěknou hrou se všem náležitě zavděčila.

Velký Bazar

Smíšená katolická osada sv. Řázeny na jižní Třinácté ulici a Rose-dale avenue uspořádá velký bazar ve své nové školní budově ve dnech 8. až 15. února. Výtězek bazaru tohoto případně fondu pro stavbu školní budovy, jež se právě dokončuje; Bazární výbor, složený z mužských i ženských členů osady, po několika týdnu již pracuje pod vedením osadního faráře, dstop. W. N. Burgera, v zájmu dokončování zdanu ehystaného podniku mezi osadními o vzdálenějšími obchodníky, kteří štědrě přispívají. Budova školní je v každém ohledu moderní a svému poslání vyhovující. Je stavěna z tlacených cihel a bílého ozdobného kamene, jimž jmenovitě průchůl získalo ve své ladný vzhled. Hovější patro prozatímne sloužití bude ke konání Bohoslužeb a dlejších 8 místností bude se používatí pro vyučování a různé schůze osadních spolků a výborů. Budova tato zajisté bude ozdobou celému okolí a přispíše i k zvýšení ceny okolních majetků. Bazar zajisté těšiti bude se po celou dobu svého trvání velké návštěvě. Pro každý večer připraven je pěkný a pestrý program a každého večera provedeno bude zároveň losování předměti, jež do výhry darovány byly obchodníky.

ZVEDÁNÍ POTOPE- NÝCH LODÍ BUDE BRZY ZAHÁJENO

Anglie zvedne torpédované lodě i z hloubky 20 stop.

Londýn, 1. února. — Turista, který přístího jara nebo léta bude se blížiti ku břehům Anglie, spatřítí v práci mnoho mužstev a potápěčů, kteří mají před sebou velký úkol zvednouti kolem tisíců lodí, potopených za války ponorkami anebo jinými prostředky. Téměř polovina z 9.043,744 tun lodního prostoru, ztraceného za války Anglií, potopena byla nedaleko pobřeží a je v dosahu potápěčů. Admiralita úředně vyznačila 1.000 lodí k zvednutí a dopravení do suchých doků anebo k prozkoumání a zvednutí aspoň jejich nákladů. Moderní přístroje, jež zdokonaleny byly za války, jsou s to zvednouti jakoukoliv loď, jež se nenalézá ve větší hloubce nežli 120 stop. Náklady však mohou býtí zvednuty z mnohem větší hloubky, až 182 stopy. Autentické záznamy ukazují, že španělský potápěč, Angelo Erostarba, zachránil z hloubky 182 stopy za \$45.000 stříbrných prutů z vraku lodi Skyro, potopené nedaleko Mysu Finistere. Jiný potápěč, Alexander Lambert, zachránil \$350.000 ze španělského poštovního parníku Alphonso XII., potopeného v hloubce 162 stopy nedaleko Las Palmas na ostrovech Kanárských, a W. Ridyard zachránil stříbrných prutů v ceně \$250.000 z parníku Hamilton Mitehel, který potopil se nedaleko čínské pobřeží v hloubce 150 stop. Američané pak docílili rekordu po zahájení světové války, kdy zvedli v Havajských vodách ponorku z hloubky více jak 200 stop.

"Lešetinský kovář"

Divadelní představení "Lešetinský kovář", které sehráno bylo v neděli v Národní síni Dram. odborem české sociální sekce pod řízením p. Franty Felixe, těšilo se velmi slušné návštěvě a vděčně přijato bylo obecenstvem. Zdravotní krásné básně Svatopluka Čecha stejného jména má eolou řadu jímavých a působivých scén, jež nepřestávají vzrušovatí česká srdce přes to, že dnes již dosáhli jsme svobody a není třeba zaplácití s nepřitelem, vztahujícím ehamtivou ruku po vlastní, o každou píď půdy. Ukazuje se tu, jakým způsobem vyvolávan byl odboj v srdci českého člověka, který ve vhodné chvíli vzrostl v živelnou revoluci, v které pak účtováno bylo s těmi, kdož národ v minulosti šlapali a dusili. Provedení hry bylo pěkné a většina hlavních úloh měla dobré představitelce, kteří snažili se zhostiti svých úloh co nejlépe. Udála se tu a tam sice malá nedopatření, avšak byla tak nepatrná, že celkového dojmu krásné hry nemušila. Pan Frank Melichar jako Lešetinský kovář zhostil se své obtížné role opravdu pěkně a vystihl dokonale postavu poetického muže, v němž básník ztělesnil odbojného českého ducha, který je s to na konec zvíťaziti v boji s nepřitelem. Slečna Libuše Štěrbová, jež vystoupila v úloze Lidušky, jeho deery, pochopila svoji roli dokonale a hrála s jímavou něhou. Pan Václav Král jako Václav, kovářův pomočník, provedl svoji úlohu rovněž pěkně. Totéž platí o p. Václavu Hojovorkovi, vystoupivším v roli dělníka Jógy. Pan Franta Felix s pochopením sehrál úlohu starého Brázdáky a p. Jan Svagera pěkně počiná si jako starý dělník Prokop. Pan J. Vála pěkně provedl úlohu dělníka Horáka. Paní K. Zikmunová provedla zdařile úlohu Barušky Prokopové, jeho deery, jak u této osvědčené naší ochotnice je zvykem. Pan Václav Bláha jako správce továrny zhostil se své nevděčné úlohy rovněž dobře. V menších úlohách vystoupili p. Josef Polstr, jako důstojník, sl. Anna Svobodová a sl. Bedřiška Svobodová, jako venkovská děvčata, a počiná si vesměs dobře. Napovídání obstaral p. F. Radil ml. a maskování p. Jos. Štěra. V meziaktí a po divadle účinkovala kapela p. A. Pecharova, která pěknou hrou se všem náležitě zavděčila.

Anglická admirálita vypracovala mapu, ukazující s blízkou přesností posice každé potopené lodě mezi Dungeness, na jižním konci Kentu, vnikajícího do Anglického kanálu, a ústí řeky Tyne při moři Severním. Černé body na této mapě naznačují posice potopených lodí. Průhy těchto černých teček jsou husté při Dealu a Suffolkském pobřeží a nedaleko Aldenburghu jsou tak četné, že podobají se jedinému černému poli. V těchto oblastech Anglické také dopadli anebo zničili největší počet německých ponorek.

Množství teček nalézá se též při ústí Temže. Mezi Flamborough Head a Whithy, při pobřeží hrabství Yorkského. Němečtí také bohatou zeň, jak naznačuje hustota teček, jež vede jako ohon směrem severním do Severního moře. Většina těchto lodí dá se zvednouti, ale jinak je tomu v případě Lusitanie, jež potopena byla v hloubce 294 stopy nedaleko jižního pobřeží Irska. Loď tato měla cenu \$10.000.000 a vezla náklad v ceně \$800.000. Nějaký pokus o dostižení lodě této bude snad učiněn, ale bylo by zázkrem zachráněni lodě, jež klesla na dno moře v místech, kde počínají velké hlubiny. Má se za to, že bude učiněn pokus o zatažení vraku do menší hloubky, kde zachraňovači práce dají se lépe prováděti.

Dr. Benec o situaci Československa

Londýn, 1. února. — Československý ministr zahraničních záležitostí, který meškal tu v minulých dnech za politickým a hospodářským posláním, naznačil v následujícím prohlášení svoji zásadu a potřebu rekonstrukce střední Evropy: "Postavení střední Evropy je velice špatné. Rakousko uvřezno bylo do veliké bídě a Uhry budou brzy v stejném postavení. — Spojenci nemohou pomáhati přímo následkem dopravních a jiných obtíží. Jedinou zemí, která může poskytnouti okamžitou pomoc, je Československo, které má velké zásoby uhlí, enkra, a tovarního zboží. Naši zásadou je pomáhati co možno nejvíce zemím sousedním a nahraditi odvěké nepřátelství přátelskou spoluprací. Musí se pamatovatí na to, že pacifikace střední Evropy není doposud hotovou věcí a že může býtí jenom dohotovena tehdy, kdy učiní se uspořádání pro nové hospodářské vztahy. Je nutno mítí netoliko politickou, nýbrž i hospodářskou zásadu, které dalo by se použítí v celé střední Evropě. Za tím účelem přejí si docílití plus

Anglie zvedne torpédované lodě i z hloubky 20 stop.

Dohody o Anglii a Francií. V Paříži francouzská vláda přijala v zásadě mojí návrhy a také došlo k plně dohodě s anglickým ministerstvem zahraničních záležitostí. Spojenci uznávají, že Československo je nejlépe zorganizovanou a hospodářsky vyvinutou zemí v střední Evropě a následovně může se státi střediskem zásady, jež má býtí provedena v této části Evropy. Z toho následuje, že je žádoucí, aby spojenci pomohli Československu splnití toto poslání. Chci o tom Anglii a Francií přesvědčiti a očekávám, že obě země společně poskytnou nám půjčku v obnosu 25.000.000 liber šterlingů."

Belgicko-holandská smlouva uveřejněna

Paříž, 1. února. — Text navrhované smlouvy mezi Belgií a Holandskem, která má brzy býtí podepsána v tomto městě, uveřejněn byl v časopise Nation Belge v Bruselu, dle sdělení korespondenta časopisu Echo de Paris. — Zpravodaj má za to, že veřejné mínění bude vzrušeno v důsledku publikace smlouvy a vyjadřuje úáhdle, že pakt v důsledku toho nebude třeba ani podepsán.

Videňské děti trpí podvýživou

Washington, D. C., 30. ledna. — Zástupci americké misse pro pomoc Evropě, dle zpráv sem přemě došli, dokončili právě prohlídku školních dětí ve Vídni a shledali, že 97 procent z nich trpí podvýživou. Návštěva kanceláře Dr. Rennera v Praze neměla za následek zlepšení poměrů. Mezi Československem a Rakouskem sice byly navázány přátelské styky, ale přes to není možno získati uhlí, následkem čehož doprava a osvětlování ve Vídni jsou špatné. Jedinou větší podporu Rakousko dostalo až doposud z Paříže a Benátek, avšak získané potraviny vystačí jenom do poloviny února. Do Vídne přivezeno bylo z obou jmenovaných měst asi 15.000 tun potravin, ale tih nikterak nedošlo k zlepšení výživování. Očekává se, že Spojené Státy co nejdříve poskytnou Rakousku potřebné potraviny.

Zelezní stávka
v Itálii skončena

Londýn, 31. ledna. — Dohody ve všech hlavních bodech docíleno bylo mezi italským kabinetem a vůdci stávkujících železničních zřízeneců, dle depeše Centrální novinářské agentury z Říma. Očekává se, že stávkující železniční zřízení se vrátí bezodkladně do práce.

Bolševici vydali zajaté Američany

Vladivostok, 31. ledna. — Podplukovník Blunt, člen amerických železničních služebních sborů, a jeho družina, kteří před nějakou dobou byli zajati sovětskými vojáky, byli vydáni bolševiky Českoslovákům, dle spolehlivé informace právě sem došla. V družině této nalézá se také několik členů Amerického červeného kříže.

Amerika uzná re- publiku Armenskou

Paříž, 29. ledna. — V zasedání rady vyslanec oznámil Hugh C. Wallace, americký vyslanec, že Spojené Státy se rozhodly uznati republiku Armenskou, ježí hranice budou stanoveny ve smlouvě s Tureckem.

Thomas zvolen ředitelem mezinárodní organizace práce

Paříž, 29. ledna. — Albert Thomas, funceouzáský dělnický vůdce, zvolen byl generálním ředitelem mezinárodní dělnické organizace ve veřejném zasedání tohoto tělesa. Byl novinován pro toto místo na dělnické konferenci ve Washingtoně v listopadu. Organizace přijala šest smluv a šest odporučení, jež odhlasovány byly na konferenci ve Washingtoně. Byly odkázány sekretáři Svazu národů, který má je předložiti různým národům ku schválení.